

INFORMATION OM SP-FONDBOLAGET, DESS FÖRFARINGSSÄTT OCH OM RISKERNA MED FINANSIELLA INSTRUMENT

Den som tillhandahåller investeringstjänster ska, innan avtalet gällande finansiella instrument och investeringstjänster uppgörs, ge kunden tillräckliga uppgifter om sig själv och om tjänsterna som tillhandahålls. I denna bulletin har man samlat den förhandsinformation som lagen förutsätter angående de tjänster som Sp-Fondbolag Ab (härefter Fondbolaget) tillhandahåller, de finansiella instrument som är föremål för tjänsten, medföljande risker, förvaringen av kundmedlen, samt kostnader och avgifter för det finansiella instrumentet och tjänsten. All förhandsinformation, avtalsvillkoren och kundservicen ges på finska. Vid behov kan informationen även ges på svenska.

Finansinspektionen har beviljat Fondbolaget koncession att bedriva följande investeringstjänster:

- 1) Placeringsfondverksamhet
- 2) Placeringsrådgivning
- 3) Förmögenhetsförvaltning
- 4) Förvaltning av alternativa investeringsfonder

Uppgifter om Fondbolaget

Sp-Rahastoyhtiö Oy

Sp-Fondbolag Ab (parallellfirma på svenska)

Sp-Fund Management Company Ltd (parallellfirma på engelska)

Säästöpankkien Varainhoito (bifirma)

Sparbankens Kapitalförvaltning (bifirma på svenska)

FO-nummer: 1795631-6

Adress: Industrigatan 33, 00510 Helsingfors

Tel. +358 (0) 10 436 6500

Fax +358 (0) 10 436 6559

Tillsynsmyndighet

Finansinspektionen utövar tillsyn över Fondbolaget och fondernas verksamhet. Finansinspektionens kontaktuppgifter är:

Postadress: Finansinspektionen, PB 103, 00101 HELSINGFORS,

Växel: 010 831 51

www.finanssivalvonta.fi

Finansinspektionens kontor finns på Snellmansgatan 6 i Helsingfors.

Ersättningsfond för investerare

Fondbolaget fungerar som medlem i Ersättningsfonden för investerare. Ersättningsfonden för investerare omfattar diskretionär kapitalförvaltning, men inte placeringsfondverksamhet, dvs. andelsägarna i placeringsfonderna omfattas inte av skyddet i Ersättningsfonden för investerare.

Kontaktsätt

Kunderna kan kontakta Fondbolaget bl.a. per telefon, elektroniskt i den banks nätbank som agerar som ombud eller via Fondbolagets webbplats. Kunden kan lämna ordrar i ombudens kontor eller elektroniskt via bankens nätbank med identifieringskoder som banken godkänner. Fondbolaget och dess ombud är skyldiga att identifiera sina kunder, vilket bör beaktas i kontakterna.

Placeringsfonder samt specialplaceringsfonder och alternativa investeringsfonder

Egenskaperna för de placeringsfonder och specialplaceringsfonder som förvaltas av Fondbolaget har beskrivits för varje fond i faktabladet och i stadgarna. Av faktabladet framgår även för varje

fond vilka avgifter som debiteras samt de mest väsentliga riskerna. De specialplaceringsfonder som förvaltas av Fondbolaget hör till alternativa investeringsfonder.

Före teckning av fondandel har investeraren rätt att avgiftsfritt få fondprospektet, faktabladet, årsberättelsen och den halvårsrapport som utkommit efter årsberättelsen. Dessa fås på teckningställena samt www.sparbank.fi. Fondandelarnas värden fås på sparbankernas kontor och hos Sp-Fondbolag Ab samt på internet på www.sparbank.fi.

Kapitalförvaltning

Kunden och Fondbolaget ingår ett avtal om kapitalförvaltning, genom vilket kunden ger Fondbolaget diskretionär fullmakt att på kundens vägnar vidta placeringsåtgärder som gäller förvaltningen av i fråga varande kapital. I avtalet mellan kunden och Fondbolaget definieras den förmögenhet som ska förvaltas och vilka placeringsåtgärder som ska utföras samt vilka begränsningar som gäller.

Avgifterna för kapitalförvaltningen bestäms i enlighet med gällande prislista, enligt avtalet med kunden samt övriga avgifter och arvoden som har meddelats kunden.

Investeringsrådgivning

De lösningar som rekommenderas för kunderna i samband med Fondbolagets investeringsrådgivning genomförs huvudsakligen med produkter som de sammanslutningar som ingår i Sparbanksgruppen har släppt ut på marknaden. Detta betyder att investeringsrådgivningen som Fondbolaget tillhandahåller till naturen är partisk.

Rapportering

Fondandelsägarna rapporteras minst en gång per år om transaktionerna och fondplaceringarnas marknadsvärde.

Fondbolaget rapporterar till kapitalförvaltningskunden på avtalat sätt och inom avtalade tidsfrister. Åt kapitalförvaltningskunden rapporterar man minst var sjätte månad periodens transaktioner, placeringarnas marknadsvärde och värdepappersplaceringarna i enlighet med läget vid periodens slut.

Kostnader och avgifter för investeringstjänster och finansiella instrument

Fondbolaget debiterar en avgift enligt gällande prislista för teckning, inlösen och förvaltning av de fonder som bolaget förvaltar. De fondspecifika avgifterna finns i faktabladet och i den vid var tid gällande prislistan.

Kostnader och avgifter som avser de kapitalförvaltningstjänster som Fondbolaget tillhandahåller förhandlas alltid separat för varje kund. Om priset för en enskild åtgärd inte är fastställt i serviceprislistan eller det inte har avtalats separat, har Fondbolaget rätt att debitera de kostnader som åtgärden orsakat samt en rimlig avgift.

Kategorisering av kunder

Fondbolaget kategoriserar sina kunder i tre grupper: icke-professionella kunder, professionella kunder och godtagbara motparter. Icke-professionella kunder har det största investerarskyddet. Till denna grupp räknar Fondbolaget i princip till exempel fysiska personer samt samfundskunder som inte aktivt idkar handel med värdepapper eller som annars inte har tillräckliga kunskaper och erfarenhet för att förstå riskerna med investeringsprodukter. Kunden kan under vissa omständigheter begära en ändring av klassificeringen. Närmare information om kundriskklassificeringen finns i avsnittet Placerarinformation på Fondbolagets webbplats.

Bedömning av lämpligheten

Innan Fondbolaget tillhandahåller kunderna kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning ska Fondbolaget erhålla tillräcklig information om kundens investeringsmål och riskhanteringsförmåga samt om personens placeringserfarenhet och -kunskaper samt om kundens ekonomiska situation, inklusive kapacitet att absorbera förluster, och dennes investeringsmål, inklusive risknivå, för att banken ska kunna rekommendera lämpliga finansiella instrument eller tjänster för kunden. Fondbolaget har rätt att lita på de uppgifter som kunden uppger. Om Fondbolaget inte får tillräckliga uppgifter kan den inte försäkra sig om lösningens ändamålsenlighet för kunden. Om Fondbolaget anser att ett finansiellt instrument eller en tjänst inte är ändamålsenlig för kunden, ska Fondbolaget meddela kunden om detta och kan då inte rekommendera detta finansiella instrument eller denna tjänst för kunden.

På grundval av uppgifterna som Sparbanken skaffar bedöms huruvida rådet eller tjänsten som ges motsvarar kundens investeringsmål, huruvida kunden har kapacitet att bära en eventuell ekonomisk risk och huruvida kunden har tillräcklig investeringserfarenhet och -kunskap för att förstå risken förknippad med den föreslagna lösningen. Fondbolaget kartlägger kundens placeringsprofil, där Fondbolaget tillsammans med kunden går igenom uppgifterna ovan som ska klargöras och på basis av informationen analyserar vilka placeringsprodukter och -tjänster som lämpar sig för kunden samt diversifieringen av placeringarna.

Fondbolaget sparar uppgifterna elektroniskt och de omfattas av kravet på tystnadsplikt och överlåtelsebegränsningar. Närmare information om lämplighetsbedömningen finns i dokumentet om kategorisering av kunder, som ingår i avsnittet Placerarinformation på Fondbolagets webbplats.

Principer för utförande av ordrar och handläggning av ordrar

För kapitalförvaltningen och den övriga verksamheten har Fondbolaget publicerat verksamhetsprinciper som Fondbolaget iakttar vid utförandet av icke-professionella och professionella kunders ordrar om finansiella instrument eller av ordrar som ska utföras för sådana fonders räkning som förvaltas av Fondbolaget. Mer information om detta ges i ett dokument som ingår i avsnittet Placerarinformation på Fondbolagets webbplats.

Kundmedel

Fondbolagets kunders fondandelar förvaras i Finland i det fondandelsregister som Fondbolaget för. Tillgångarna i placeringsfonderna hålls åtskilda från Fondbolagets tillgångar och tillgångarna i placeringsfonderna kan således inte användas för att täcka Fondbolagets egna förpliktelser. Kundernas likvida medel som finns på fondernas teckningskonton förvaras på ett skilt teckningskonto för varje fond, separat från tillgångarna som Fondbolaget förvaltar.

Kundernas utländska fondandelar förvaras i det register som förs av respektive fondbolag, i det land där den aktuella placeringsfonden är registrerad. Fondandelarna förvaras antingen i ett konto som öppnas för kundens räkning eller i samkonto som står i Fondbolagets namn.

Penningtrafiken mellan kapitalförvaltningskunderna och Fondbolaget går via ett kundmedelskonto som öppnas för kunderna. Ett kundmedelskonto är ett konto som är ämnat för förvaring, placering, övrig kapitalförvaltning eller för förvaring av medel erhållna från försäljning av tillgångar. Fondbolaget förvarar medlen som finns på kundmedelskontot i depositionsbanken eller på ett kundmedelskonto i kundens namn vid ett utländskt kreditinstitut med filialkontor i Finland. Enligt pantsättningsavtalet kan den kontoförande banken inte använda medlen som finns på kundmedelskontot för att kvittera sina tillgångar hos Fondbolaget. I sin egen bokföring separerar Fondbolaget medlen som finns på kundmedelskontona från sina egna medel.

Kundens inhemska värdepapper förvaras säkert och separat från Fondbolagets och dess fonders värdepapper. Fondbolagets kunders värdeandelar som finns i Finlands värdeandelssystem förvaras

Placerarinformation mars 2021

på ett värdeandelskonto, som står i respektive kunds namn, hos Skandinaviska Enskilda Banken (publ.) Ab, Helsingfors filial i det värdeandelsregister som filialen för.

Fondbolagets kunders utländska värdepapper och värdeandelar förvaras hos Skandinaviska Enskilda Banken (publ.) Ab, i ett av Helsingfors filialkontor valt inhemskt eller utländskt förvaringsinstitut/förvaringsinstitut (underförvaltare), och de kan eventuellt hanteras i en kedja i flera steg: det ovannämnda förvaringsinstitutets underförvaltare kan vidare förvara värdepapper och värdeandelar hos sina egna underförvaltare. Kunden bör notera att vid förvaring av utländska värdepapper, som hör till det allmänt använda arrangemanget med samkonton, förekommer det ur kundens synvinkel risker som är svåra att förutse. Förvaringen av värdepapper kan eventuellt också vara ordnad i flera steg. Vid förvaring utomlands tillämpas utländsk lag och utländska bestämmelser.

Kundernas inhemska värdepapper som inte har formen av värdeandelar (t.ex. företagscertifikat och kommuncertifikat) förvaras i banker som förmedlar dessa.

Fondbolagets pant- och innehållningsrätt på kundens placeringsprodukter och likvida medel

Fondbolaget kan i enlighet med avtalsvillkoren avseende kapitalförvaltning ha pant- och/eller innehållningsrätt på kundens placeringsegendom i syfte att täcka Fondbolagets fordringar.

Risker

Placeringsverksamheten är alltid förknippad med finansiella risker. Kunden måste noggrant granska det finansiella instrumentet, den tjänst som tillhandahålls samt placeringsmarknaden innan ett investeringsbeslut fattas. Placeringsrisken är vanligtvis kopplad till den förväntade avkastningen från placeringen. Ju större avkastning som eftersträvas, desto större risk måste man vara beredd att ta. Riskerna varierar beroende på placeringsprodukten och -tjänsten. Närmare information om riskerna med de finansiella instrumenten och finansiella tjänsterna finns i fondbroschyren och i bilaga 1.

Användning av ett ombud och ett anknutet ombud

För erbjudandet av tjänsten använder Fondbolaget ombud. Däremot använder Fondbolaget inte anknutna ombud.

Tillförlitlig förvaltning och intressekonflikter

En intressekonflikt avser en undantagssituation i förhållande till tillhandahållna investeringstjänster, till exempel mellan en kund och Fondbolaget, vilket kan innebära en betydande risk som gäller kundens intressen. En intressekonflikt kan också uppstå mellan Fondbolaget och dess anställda eller mellan två av fondbolagets kunder. Fondbolaget följer de av styrelsen godkända verksamhetsprinciperna, i syfte att förhindra och hantera intressekonflikter. I verksamhetsprinciperna har man beskrivit de förfaranden som Fondbolaget följer och upprätthåller för att förhindra att intressekonflikter skulle kunna skada kundens intressen.

Incitament

SP-Fondbolag betalar/tar emot olika arvoden, avgifter och andra förmåner, som klassificeras som incitament till/från samarbetspartner och andra tredje partner inom ramen för de i lag fastställda gränserna. Banker som agerar som tecknings- och inlösningsplatser för fondandelar får incitament utifrån fondförsäljningen. Storleken på ett incitament kan grunda sig på fondteckningar, fondinlösningar eller det fondbestånd som tecknats via banken.

Som incitament i anslutning till kapitalförvaltning betraktas inte smärre förmåner som inte är i form av pengar och som är avsedda att förbättra kvaliteten på den kapitalförvaltning som tillhandahålls kunden och som beträffande omfattning och natur är sådana att de inte kan anses vara till skada för iakttagandet av skyldigheten om att Fondbolaget ska agera i enlighet med kundens intresse.

Inspelning av samtal och förvaring av meddelanden

Fondbolaget spelar in samtal med kunden och sparar sådana meddelanden i kommunikationen med kunden som gäller tillhandahållandet av investeringstjänster. Fondbolaget har rätt att

Placerarinformation mars 2021

använda inspelningar och annan sparad kommunikation som bevis om eventuella meningsskiljaktigheter ska avgöras och för andra ändamål som meddelats kunden separat.

Fondbolaget är skyldigt att på begäran lämna ut inspelade samtal och sparade meddelanden till behöriga myndigheter. En kopia av samtal som förts med kunden och meddelanden som utbytt ska på begäran kunna tillställas i fem år. På begäran av en behörig myndighet ska inspelningar och meddelanden förvaras i sju års tid.

Skatter

Placeraren bör uppmärksamma att köp, innehav och försäljning av finansiella instrument ger skattepåföljder. Placeraren bör skaffa sig tillräcklig information om beskattningen redan innan investeringsbeslutet fattas. Placeraren bör observera att beskattningen sker utgående från varje kunds individuella omständigheter och att skattesatserna samt övriga beskattningsrelaterade faktorer kan ändras. Fondbolaget ansvarar inte för ändringar i skattelagstiftning, juridisk praxis eller beskattningspraxis och inte heller för att beakta sådana eventuella ändringar. Närmare information finns på Skatteförvaltningens webbplats www.vero.fi. Mer information fås också från skattebyråerna.

Dataskydd

Fondbolaget behandlar personuppgifter om sina kunder och om dem som använder nätbanken i enlighet med dataskyddslagen och annan lagstiftning, och ser till att integritetsskyddet och banksekretessen verkställs vid behandlingen av personuppgifterna. Behandlingen av uppgifterna beskrivs i dataskyddsbeskrivningen för kundregistret. Dataskyddsbeskrivningen finns i avsnittet Placerar information på Fondbolagets webbplats.

Kundrespons

Fondbolaget har fastställt riktlinjer och förfaranden för hur kundrespons och reklamationer ska behandlas. Målsättningen med riktlinjerna och förfarandena är att den av kunderna mottagna responsen behandlas på ett konsekvent och ändamålsenligt sätt i enlighet med de gällande förordningarna. Kunden kan lämna en reklamation till Fondbolaget per post, via Fondbolagets webbplats (www.sparbanken.fi) eller via en bank som är ombud för Fondbolaget.

Fondbolaget strävar efter att besvara reklamationer utan oskäligt dröjsmål så, att den första kontakten till Kunden görs inom en bankdag från mottagandet av reklamationen. Dessutom informeras Kunden om hur handläggningen fortskrider och om den fördröjs meddelas Kunden när handläggningen beräknas vara slutförd. Kundens reklamationer och kundrespons samt de åtgärder som ansluter sig till dem sparas för att det ska vara möjligt med en tillförlitlig uppföljning. Ärenden som gäller kundreklamationer och -respons rapporteras regelbundet till Fondbolagets ledning.

Twistlösning och prövningsförfaranden utanför domstol

Vid frågor angående fondplaceringar ska kunden i första hand kontakta det bankkontor som fungerar som Fondbolagets ombud. I händelse av tvist mellan Fondbolaget och Kunden, som man inte sinsemellan kan lösa genom förhandling, kan kunden vända sig till Försäkrings- och finansieringsrådgivningen för att därifrån få information angående tjänsterna och i förekommande fall överlämna tvisten åt Investeringsnämnden för behandling. Försäkrings- och finansrådgivningens kontaktuppgifter är: Försäkrings- och finansrådgivningen, Porkkalagatan 1, 00180 Helsingfors. E-post info@fine.fi tel. (09) 6850 120. Mer information och kontaktformulär finns på adressen på www.fine.fi.

I frågor gällande kapitalförvaltningen ska kunden i första hand kontakta sin egen kapitalförvaltare. När det gäller fonder eller investeringsrådgivning får kunden service i det bankkontor som agerar som ombud eller elektroniskt via bankens nätbank med identifieringskoder som banken godkännt.

Bilaga 1**INFORMATION OM FONDER OCH RISKER MED FINANSIELLA INSTRUMENT****FONDER OCH FONDANDELAR**

Fondbolaget som förvaltar en placeringsfond samlar medel från privatpersoner, sammanslutningar och stiftelser och placerar dem enligt fondens stadgar i flera olika värdepapper och andra placeringsobjekt på marknaden. Tillsammans bildar medlen en placeringsfond.

Placeringsfondernas tillgångar placeras i enlighet med lagstiftningen, myndigheternas föreskrifter och fondens stadgar och enligt principen om riskspridning. Fondplaceringar är förknippade med en risk för kapitalfluktuationer. Storleken på risken beror på den aktuella fondens placeringsobjekt och placeringspolicy.

Placeringsfonden ägs av dem som placerat i fonden. Fondandelen berättigar till ett antal fondandelar i förhållande till fördelningen av andelar av placeringsfondens tillgångar, med hänsyn till de relativa värdena för fondandelsserierna och -slagen. Placeringsfondens tillgångar förvaras åtskilt från övriga placeringsfonders, fondbolagets och förvaringsinstitutets tillgångar. Fondens tillgångar kan inte användas för att täcka fondbolagets eller förvaringsinstitutets skulder.

Placeringsfondens förvaltning sköts och fonden representeras av fondbolaget, som också styr fondens placeringsverksamhet. Fondbolaget verkar i sitt eget namn för fonderna och utövar rättigheter i anslutning till den egendom som finns i placeringsfonderna. Fondverksamheten är tillståndspliktig och övervakas av Finansinspektionen.

En placeringsfond omfattas inte av investerarskyddet eller insättningsgarantin.

Teckning och inlösen av fondandelar i fonder som förvaltas av Sp-Fondbolag Ab sker under bankdagar på finländska Sparbankers och POP Bankers kontor. Kunder som ingått nätbanksavtal med en bank har möjlighet att göra teckning och inlösen via den aktuella bankens nätbank. Placering i en placeringsfond innebär att kunden köper andelar i en placeringsfond och därmed blir andelsägare i fonden. Reglerna för inlösen anges i respektive fonds stadgar. Placeringsfonder som förvaltas av Sp-Fondbolag är inte föremål för offentlig handel på någon reglerad marknad.

Placeringsfonder kan innehålla både avkastnings- och tillväxtandelar. I avkastningsandelar allokeras och betalas andelen av placeringsfondens avkastning till avkastningsandelarnas ägare. I tillväxtandelar betalas avkastningen inte till andelsägarna, utan den avkastning som hör till tillväxtandelarna läggs till i tillväxtandelarnas värde och placeras på nytt för att öka tillväxtandelarnas värde.

Placeringsfonder av olika slag

Fonder kan indelas i placeringsfonder (UCITS) och alternativa investeringsfonder (AIF).

Placeringsfonder

Placeringsfonder regleras av lagen om placeringsfonder, som till exempel anger i vad placeringsfonderna får placera och hur tillgångarna ska spridas på olika placeringsobjekt. Finansinspektionen fastställer placeringsfondernas stadgar. Dessa fonder är placeringsfonder enligt fondföretagsdirektivet, dvs. UCITS-fonder.

Alternativa investeringsfonder och specialplaceringsfonder

Med alternativa investeringsfonder avses enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder ett företag eller kollektiva investeringar i annan form där kapital tas emot från ett

antal investerare för att investera det i enlighet med en fastställd investeringspolicy till förmån för dessa investerare och som inte kräver auktorisation enligt artikel 5 i fondföretagsdirektivet.

Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder fastställer hur en förvaltare av alternativa investeringsfonder ska organisera sin verksamhet och vilka uppgifter som ska lämnas till myndigheterna och placerarna. Finansinspektionen fastställer inte stadgarna för alternativa investeringsfonder.

Specialplaceringsfonderna hör till de alternativa investeringsfonderna. Specialplaceringsfonder kallas sådana fonder som avviker från principen om riskspridning enligt lagen om placeringsfonder. Av fondens namn ska framgå att den är en specialplaceringsfond.

Fonder klassificeras också efter placeringsobjekt

Fonder klassificeras ofta efter deras placeringsobjekt. Det finns många typer av placeringsfonder beroende på placeringsfondens placeringspolicy. Olika typer av placeringsfonder är till exempel räntefonder, aktiefonder, blandfonder, fond-i-fonder, regionala fonder, branschfonder, hedgefonder, indexfonder och internationella fonder.

Räntefonder

Räntefonder placerar i räntebärande värdepapper, vars förväntade avkastning baserar sig på de möjligheter som räntemarknaden ger. Placeringsobjekt kan vara bl.a. förbindelser som staten, andra offentliga samfund och företag emitterat samt andra instrument med lämpliga egenskaper. I räntefonder förknippas risken särskilt med förändringar i räntenivån under placeringstiden. Placeringar i räntefonder kan också omfatta bl.a. kreditrisk.

Ränterisken är lägre i korta räntefonder, där tillgångarna placeras i värdepapper med en placeringstid på mindre än ett år. Långa räntefonder (s.k. masslånefonder) placerar i sin tur i räntebärande värdepapper med en löptid på mer än ett år. Eftersom placeringstiden är längre, är även risknivån högre än i korta räntefonder. Då är den förväntade avkastningen också i allmänhet högre.

Blandfonder

Blandfonder placerar i både räntepapper och aktier, och då kan portföljförvaltaren byta tyngdpunkten för placeringarna mellan aktie- och ränteplaceringar inom ramen för fondens stadgar. På grund av aktieplaceringarna är den förväntade avkastningen i blandfonder i allmänhet högre än i räntefonder.

Aktiefonder

Aktiefonder placerar på aktiemarknaden, som namnet antyder. Aktiefonder följer aktiemarknadens utveckling och innehåller därför en högre risk. I en aktiefond kan en hög avkastning väntas på placeringen, men placeringens värdefluktuation kan också vara stor. Aktiefonder försöker minimera risken genom att sprida placeringarna på flera olika objekt på aktiemarknaden.

Fond-i-fonder

En fond-i-fonder placerar tillgångar i andra fonder. Det finns olika typer av fond-i-fonder, och deras risker och förväntade avkastning påverkas av de fonder som är placeringsobjekt. När det gäller fond-i-fonder bör det observeras att den totala kostnaden i dessa beror på provisionen för fonden-i-fonder, övriga kostnader samt kostnaderna för de underliggande fonderna.

ALLMÄNT OM RISKER

Den historiska utvecklingen i en fonds värde är inte en garanti om dess framtida avkastning. Risken förknippad med respektive enskild fond fastställs utifrån fondens placeringsobjekt och placeringspolicy. Ju högre avkastning eftersträvas, desto större är möjligheten till värdefluktuationer i placeringen. En fond kan inte gå i konkurs, även om fondandelens värde kan stiga eller sjunka beroende på marknadsläget.

De som placerar i fonden ska också beakta att fonden kan fusioneras med en annan fond eller delas i två eller flera fonder. Dessutom kan fonden avslutas.

Före placeringsbeslutet fattas bör placeraren bekanta sig med fondprospektet, faktabladet samt placeringsfondens stadgar, där placeraren får mer information om fonden och dess risker.

CENTRALA RISKER I PLACERINGSFONDER

Aktiv risk

Aktiv risk är den risk som uppstår i förhållande till jämförelseindexet till följd av aktiv portföljförvaltning. Den framkommer i hur kraftigt fondens värdeutveckling fluktuerar i förhållande till jämförelseindexets utveckling. Genom aktiv portföljförvaltning, dvs. en aktiv syn på placeringsobjektens positiva eller negativa utveckling, eftersträvas en bättre avkastning än jämförelseindexet.

En aktiv syn tar sig i allmänhet uttryck i att viktningarna för placeringarna i fondportföljen avviker från jämförelseindexet. Portföljförvaltaren överviktat de placeringsobjekt som enligt synen ger fonden en bättre avkastning och underviktat på motsvarande sätt placeringar med en lägre förväntad avkastning.

Som en följd av den aktiva risken kan fondens värdeutveckling avvika från jämförelseindexet på såväl kort som lång sikt. På motsvarande sätt avses med passiv portföljförvaltning att man håller sig till placeringar som stämmer överens med jämförelseindexet och därmed strävar efter en avkastning enligt jämförelseindexet.

Marknadsrisk

Med marknadsrisk avses den förlustrisk som riktas mot placeringsfonden och som beror på fluktuationen i marknadsvärdet på placeringsfondens placeringsobjekt, vilken beror på förändringar i marknadsvariabler, som räntor, valutakurser och aktiepriser eller emittentens kreditvärdighet.

Ränterisk

Med ränterisk avses att värdet på fondens placeringsobjekt kan förändras när den allmänna räntenivån stiger eller sjunker. Förändringar i räntenivån påverkar ofta omvänt på fondens värde, dvs. en uppgång i räntenivån påverkar placeringsobjektens nuvärde negativt och en nedgång i räntenivån påverkar placeringsobjektens nuvärde positivt. Styrkan i uppgången och nedgången beror på placeringstiden – ju längre placeringstid, desto större är ränteförändringarnas inverkan på fondens värde. Ränterisken mäts i allmänhet med modifierad duration. Till exempel betyder modifierad duration 2 att när räntenivån stiger med en procentenhet på en gång, sjunker nuvärdet på fondens placeringar med 2 procent.

Aktiemarknadsrisk

Med fonder som placerar i aktier förknippas alltid en risk för fluktuationer i placeringens marknadsvärde. Aktiemarknadens allmänna utveckling på de marknadsområden där fonden placerar påverkar fondens värde. Fondens värde kan variera kraftigt på kort och lång sikt. En lång

placeringstid ökar sannolikheten för positiv avkastning och minskar sannolikheten för negativ avkastning.

Sektor- eller branschrisk

Med sektor- eller branschrisk avses inverkan av förändringar i framtidsutsikterna för en viss sektor eller bransch på värdet av fondens placeringsobjekt, då sådana placeringars värdeutveckling kan avvika avsevärt från den allmänna värdeutvecklingen på aktiemarknaden.

Marknadsområdesrisk

Fond riktar i stor utsträckning sina placeringar till värdepappersmarknaden i ett visst land eller område, vilket betyder att en betydande landrisk kan riktas mot fondens placeringar. Med landrisk avses en risk som riktas mot ett geografiskt område, ekonomiskt område eller en enskild stat, vilken kan inverka på värdeutvecklingen i fondens placeringar. Dessa risker kan vara till exempel politiska eller ekonomiska eller risker som förknippas med ränte- och valutakurspolitiken hos det ekonomiska områdets centralbanker.

Stilrisk

Med placeringsstil avses att fonden placerar i företag med en viss stil eller av en viss storlek, och följaktligen kan fördelningen av placeringarna till denna del avvika från den breda aktiemarknaden. Sådana stilfonder kan vara till exempel fonder som placerar i värde-, tillväxt-, dividend- eller småföretag. Med stilrisk avses att fondens placeringsstil påverkar fondens värdeutveckling och kan avvika avsevärt från den allmänna värdeutvecklingen på värdepappersmarknaden.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisken avser risken för att en position i placeringsfondens placeringar inte kan säljas, omvandlas till pengar eller avslutas med små kostnader inom en tillräckligt kort tid, och att detta äventyrar placeringsfondens förmåga att sköta inlösen av andelar när andelsägarens kräver det.

Kreditrisk

Med kreditrisk avses att värdet på fondens placeringsobjekt kan förändras när kreditriskpremierna stiger eller sjunker på värdepappersmarknaden. Med kreditriskpremie avses riskpremierna för en låneemittents skuldförbindelser i förhållande till de skuldförbindelser som staten emitterar. Förändringar i kreditriskpremierna påverkar ofta omvänt på fondens värde, dvs. en uppgång i riskpremierna påverkar placeringsobjektets nuvärde negativt och en nedgång i riskpremierna påverkar placeringsobjektets nuvärde positivt. Kreditrisken kan också realiseras som en enskild emittents konkurs, insolvens eller omreglering av krediter.

Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses en förlustrisk som riktas mot placeringsfonden och som beror på att motparten i en affärstransaktion kan försumma sin förpliktelse före affärstransaktionens slutgiltiga kassaflöde genomförts.

Valutakursrisk

En fonds valutakursrisk innebär att värdet på fondens placeringar i någon annan valuta än euro varierar på grund av valutakursfluktuationer. Om fondens valuta är euro, men dess placeringar är i andra valutor, påverkar förändringarna i valutakurserna placeringarnas värde. Förändringar i valutor i förhållande till euron påverkar fondens värde så att till exempel fondens placeringar noterade i US-dollar stiger när US-dollar stärks i förhållande till euron och sjunker när US-dollar försvagas i förhållande till euron.

Förvarings- och clearingrisk

Med clearingrisk avses risken för en förlust som beror på att motparten i en värdepappersaffär inte agerar enligt överenskomna villkor trots att den andra parten har agerat enligt överenskommelse.

Placerarinformation mars 2021

Risken kan förverkligas om motparten i strid med vad som har överenskommits underlåter att i tid leverera värdepapperet eller betalningen eller i övrigt agerar i strid med vad som har överenskommits.

Med förvaringsrisk avses risken att tillgångar som förvaras hos en lokal underförvarare av ett utländskt värdepapper helt eller delvis går förlorade på grund av underförvararens vårdslöshet eller bedrägeri, insolvens eller någon annan orsak.

På grund av skillnader i verksamhetssätten är sannolikheten för att clearing- och förvaringsriskerna realiserar större i värdepapperstransaktioner där motparten är verksam på en lokal värdepappersmarknad i tillväxtländer i motsvarande transaktioner på en utvecklad marknad.

Politisk risk

Den marknad som placeringsobjekt för en fond förknippas med en politisk risk som kan realiserar som en marknadsrisk som påverkar fondens värde. Som en sådan politiska risk kan förstås till exempel krig eller andra oförutsägbara förändringar i finanspolitiken eller den politiska miljön på ett marknadsområde som är fondens placeringsobjekt, vilka kan ha en oförutsägbar inverkan på priset på de värdepapper som utgör fondens placeringsobjekt.

Politisk risk kan även ta sig uttryck som olika sanktioner, till exempel skattepåföljder, valutareglering och försvarande av att ta hem tillgångar från utlandet. Dessa faktorer kan inverka på priset på de värdepapper som utgör fondens placeringsobjekt eller tidtabellerna för inlösen av fonder.

Operativ risk

Med operativ risk avses en förlustrisk som riktas mot placeringsfonden och som beror på otillräckliga interna rutiner i fondbolaget samt brister gällande personer och system och externa händelser, vilka innefattar en juridisk risk och avtalsrisk samt en risk som beror på handels-, clearing- och värdebestämningföraranden som används för placeringsfondens räkning.

Force Majeure-risker

Med Force Majeure-risker avses avtalsberoende, oförutsägbara faktorer som förorsakar oöverstigliga hinder. Dessa innebär en risk för verksamhetens kontinuitet och avtalsparterna är i allmänhet inte ansvariga för dem. Force Majeure-risker kan vara till exempel allvarliga naturkatastrofer, upplopp, strejker och krig. En realisering av en Force Majeure-risk kan ha en betydande inverkan på till exempel priset på värdepapper som utgör fondens placeringsobjekt eller på fondens möjligheter att bedriva värdepappershandel.

HÅLLBARHETSRIKER

Sp-Fondbolag använder de olika metoder i hållbara investeringar och integreringen av hållbarhetsrisker i investeringsbeslutsprocess.

Inom Sp-Fondbolag är tillämpningen av principer för ansvarsfullhet direkt integrerad som en del av placeringsprocessen. Beaktandet och bedömningen av ESG-faktorer (miljörelaterade, sociala eller styrningsrelaterade frågor) sker som en del av analysen och beslutsfattandet om placeringar. Portföljförvaltaren bedömer placeringsobjektets risker och möjligheter i fråga om ansvarsfullhet som en del av den övriga analysen av placeringsobjektet.

Sp-Fondbolag utesluter från direkta investeringar företag som upprepade gånger brutit mot internationella normer och avtal (s.k. Global Compact) och inte aktivt visar sina åtgärder. Sp-Fondbolag utesluter några kolanvändare och -producenter, tobakstillverkare och kontroversiella vapen från direkta investeringar. Sp-Fondbolag föredrar partner som har undertecknat FN understödda PRI-principerna för ansvarsfull placering.

Placerarinformation mars 2021

Mer exakt information om de olika metoderna i hållbara investeringar och integreringen av hållbarhetsrisker i Sp-Fondbolags investeringsbeslutsprocess kan hittas i Principer för ansvarsfulla investeringar och Ägarpolitik på Sp-Fondbolags webbsidor.

Sp-Fondbolag förbereder och kommer att utveckla investeringsrådgivningsprocesser och stödverktyg så att kunderna kan fatta välgrundade beslut om miljömässiga, sociala och administrativa aspekter av produkter och tjänster efter att lagstiftningen om investeringsrådgivning i detta avseende är klar och tillgänglig.

Beaktandet av hållbarhetsrisker som ett delområde i Sp-Fondbolags investeringsbeslutsprocess och investeringsrådgivning förväntas inte ha någon betydande negativ inverkan på avkastningen.